

comedioare zgomotoase, pentru a vira, pe neșimțite aproape, spre tragicomedie amară. Desigur, în absența unui contact "pe viu" cu textul (e de neînchipuit ca un teatru ce adăpostește două companii care joacă în limbi diferite, teatru având, se presupune, și spectatori vorbitori de limbi diferite, să nu posede o instalație de traducere simultană), nu mă pot pronunța asupra subtilităților de concepție sau de joc, mai ales în cazul unei piese unde cuvântul ocupă o poziție privilegiată. Pot spune doar că am gustat finețea "obosită" a interpretării lui Ferenczy István, în rolul titular, și energia spirituală a prezenței lui Viola Gábor, în (triumfătorul?) Odoacru. Și mai pot spune că, judecând după reacția publicului, spectacolul și-a atins scopul. A.G.

Un caz de încredere

CIMITIRUL PĂSĂRILOR de Antonio Gala. Traducerea: Alina Cambir ● **TEATRUL MIC** ● Data reprezentației: 20 mai 2000 ● Regia: Nikolov Perveli Vili ● Scenografia: Nicolae Mihăilă ● Distribuția: Olga Tudorache (Emilia), Adriana Șchiopu (Martina), Mitică Popescu (Deogracias), Dan Condurache (Nicodemo), Mihai Bica (Miguel), Angela Munteanu (Laria).

Autor spaniol exponențial, amintind, prin eticismul dramaturgiei sale, de Antonio Buero Vallejo și de Alfonso Sastre – ultimii, mai bine cunoscuți în România –, Antonio Gala e adeptul marilor teme existențiale, pe care le atacă fără a se feri de patetismul lor immanent și de accentele retorice la care acesta poate conduce. Lucrul e

vizibil, și devine uneori chiar supărător, în *Cimitirul păsărilor*, piesă de factură realistă, dar în care există un permanent plan metaforic, autorul fiind interesat aici de eterna aspirație spre libertate, ca și de "reversul" chestiunii, constând în teama, neliniștea și chiar frica de a-ți asuma responsabilitatea acestei libertăți, atunci când ea e totuși dobândită.

Regizorul Nikolov Perveli Vili, cunoscut din unele montări ieșene, dar aflat, pare-mi-se, la prima montare bucureșteană, semnează un spectacol destul de cuminte, poate nu îndeajuns de bine ritmat, dar cel puțin ușor descifrabil și care se urmărește cu plăcere, grație interpretărilor actricești. Cheia realistă a montării e părăsită totuși brusc în final, prin băgarea degetelor în ochi, o dată cu acea plasă care acoperă scena și de care nu era nevoie ca să pricepem că personajele, în speță tânăra Laria, n-au nici o scăpare, nici o șansă de a profita de iluzoria lor libertate, poate prea târziu obținută.

Reprezentația stă în primul rând pe umerii Olgăi Tudorache, adevărată locomotivă a spectacolului, cum zicea mai demult cineva, urmărită cu nedesimulată admirație de public, ca și de ceilalți interpreți. Mai mult cărtitoarea decât voluntara Emilia e o partitură care-i vine ca o mănuișă acestei mari artiste, care nu uită să ne dea, cu fiecare rol, nu numai o lecție de teatru, ci și una de etică profesională. Căci *profesoara* Olga Tudorache joacă acum la Teatrul Mic pentru prima oară sub directoratul fostului ei student, Florin Călinescu, și o face alături de alți foști studenți ai ei, din prima promoție (Adriana Șchiopu), din cea de a treia (Mihai Bica) și din ultima (Angela Munteanu). A-ți urmări cu atâta tenacitate studenții, a dori să-i sprijini în continuare, pe

Mitică Popescu și Olga Tudorache

foto: Alois Chiriță

fiecare în alt fel, potrivit conjuncturilor socio-profesionale prin care le e dat să treacă, a nu-ți considera astfel niciodată încheiată responsabilitatea ta de profesor față de studenții pe care i-ai format, e un lucru atât de rar în ziua de azi încât n-ar mai avea nevoie de nici un alt comentariu. În nota lor obișnuită, Mitică Popescu evoluează cu eleganță și haz în Deogracias, iar Dan Condurache, cu aceleași exagerări necontrolate din ultimii ani, în Nicodemo. Adriana Șchiopu se apropie temperamental de rolul Martina, pe care-l conduce spre o împlinire în forță, în

vreme ce Angela Munteanu, la prima ei apariție pe o scenă profesionistă, are sensibilitatea, căldura și licărul de speranță cerute de rolul Laria. Mihai Bica, până nu demult destoinic actor al scenei sibiene, căreia i-a fost și director, "debutează" acum în capitală, cu rolul mai puțin ofertant al lui Miguel, de care se achită onorabil. Persistentele accente retorice țin nu numai de patetismul personajului Miguel, ci și de patetismul mesianic al personajului Mihai Bica, la care s-ar putea eventual renunța, măcar pe scenă.

Scenografia sobră dar adecvată a lui

Nicolae Mihăilă se împacă și ea ceva mai greu cu amintita "soluție" regizorală a plasei din final, cea care putea să lipsească fără nici o pagubă. Cu ce s-a ales directorul Florin Călinescu, având încredere în acest riscant proiect teatral? Cu un spectacol bun, în care se înțelege despre cei vorba și care poate aduce publicul la teatru. Și cu o importantă bilă albă în cariera domniei sale de director de teatru. Căci, în această funcție, nu pot să câștige decât cei care riscă. Sau care au încredere.

Victor Parhon

La mal

Comedia erorilor e scrisă pentru ca publicul să râdă. Un negustor și slujitorul lui au, ca în oglindă, fiecare câte un frate, cum spun basmele, "leit-poleit", și ei aflați în relația stăpân-servitor. Soarta i-a despărțit pe frați din copilărie și face ca ei să se reîntâlnească abia la maturitate. Până cad măștile, spectatorii se amuză de situațiile ilare datorate asemănării dintre gemeni și de încurcăturile bine potrivite dramatic de Shakespeare. Așa cum s-a putut constata din practică, dar și din ancheta publicată în numărul 20 al revistei noastre, majoritatea spectatorilor aleg să vadă mai curând un spectacol la care să se distreze, decât o dramă. Nu e nimic rău în asta.

Apetența oamenilor pentru comedie și pentru autorii clasici este, bănuiesc, motivul pentru care Teatrul Dramatic din Galați și regizorul Attila Vizauer s-au hotărât să monteze textul cu pricina. Dacă s-a răs? Potolit și fără excese. Parcă mai mult de dragul artiștilor, ca în familie, la un spectacol care curge domol, cu conștiinciozitate. Fără probleme existențiale, cum ar fi dublul, alter-ego-ul, identitatea (fizi că și spirituală) a individului. De un realism șters, dacă așa se numește încercarea de întoarcere în perioada în care se presupune că au trăit eroii (deși Shakespeare nu propune vreo epocă anume). "Mărturie" din vremea sandalelor romane (doar ca design, pentru că acțiunea se petrece la Efes) și a togilor, prezente la propriu pe scenă, în decorul format din module de culoarea marmurei, care se tot transformă în coloane, poarta casei, scaune și masă etc. Din când în când, scurte intermezzo-uri în care personajele principale se retrag, ca să iasă în față alte personaje, secundare,

COMEDIA ERORILOR de William Shakespeare. Traducerea: Dan Duțescu și Ion Frunzetti ● TEATRUL DRAMATIC din GALAȚI ● Data reprezentației: 14 mai 2000 ● Regia: Attila Vizauer ● Scenografia: Mihai Pastramagi ● Coregrafia: Ion Lazăr ● Distribuția: Stelian Stancu (Solinus), Grig Dristaru (Aegeon), Lucian Pânzaru (Antipholus din Efes și Antipholus din Siracuză), Gabriel Constantinescu (Dromio din Efes și Dromio din Siracuză), Petre Păpușă (Baltazar), Cătălin Cucu (Angelo), Aureliu Bătcă (Un negustor), Dan Căpățână (Al doilea negustor), Petre Păpușă (Pinch), Svetlana Friptu (Emilia), Tamara Constantinescu (Adriana), Corina Constantinide (Luciana), Carmen Duru (Luce), Ana Maria Ciucanu (O curtezană), Cristina Gheorghie (Un servitor), Lică Dănilă (Un ofițer).

foto: Cristi Boczar

un grup din populația Efesului, în haine din epoca întâmpărilor de pe scenă – pentru culoare locală –, care dansează puțin, apoi pleacă. Câteva inadvertențe: de pildă, în urma fragmentelor coregrafice, gemenii intră la loc în acțiune, iar efesenii de rând, "domni", "doamne", "negustori", "însoțitori" etc., trec în planul doi și stau, pur și simplu, cu fața la public, în "poză", iar când fac ceva, par artificiali și nelalocul lor acolo (la un moment dat, un vânzător de fructe își lustruiește portocalele cu atâta sârg, de parcă ar vrea să șteargă niște amprente). Actorii lucrează meșteșugărește, însă, cu mici excepții (Grig Dristaru, în rolul lui

Aegeon și, uneori, interpreții celor doi Antipholus și Dromio), par că "prestează". Adică, la fel ca și montarea, nu-și iau zborul. Plutesc – cu hărnicie, e drept – la joasă înălțime. Sau, dacă preferați, înoată la mal. Mici nebulii aduce, de câteva ori, când nu plusează, Gabriel Constantinescu, în Dromio, poate și pentru că rolul este mai șugubăț. În rest, un final cam brusc, care nu dă senzația că se limpezesc lucrurile, poate și din cauză că au fost tăiate din text ultimele schimburi de replici având un sens în ceea ce privește înțelesul general al faptelor.

Mirona Hărăbor